

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กระดับอนุบาล ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ผู้ปกครองจำนวน 35 คน และเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 โรงเรียนอนุบาลมโนศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 35 คนรวม 70 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้ปกครองจำนวน 35 ชุด และแบบบันทึกน้ำหนักและส่วนสูงของเด็กจากบัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวนักเรียน (สศ3) เป็นตัวบ่งชี้เทียบกับกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 2 - 7 ปี ของกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2542 ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ปกครอง (แสดงในตาราง 4.1 – 4.6)

1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.2 ความรู้ทางโภชนาการ

ตอนที่ 2 ภาวะโภชนาการของเด็ก (แสดงในตาราง 4.7 – 4.8)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและ

ภาวะโภชนาการของเด็ก (แสดงในตาราง 4.9 – 4.13)

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 4.1 ผู้ปกครองจำแนกตาม เพศ อายุ และ ศาสนา (N = 35)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	26	74.29
ชาย	9	25.71
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	3	8.57
25 - 30 ปี	8	22.86
มากกว่า 30 ปี	24	68.71
ศาสนา		
พุทธ	32	91.43
คริสต์	3	8.57

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 26 คน ร้อยละ 74.29 อายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 24 คน ร้อยละ 68.71 และนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 32 คน ร้อยละ 91.43

ตาราง 4.2 ผู้ปกครองจำแนกตาม อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ (N = 35)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	15	42.86
รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ	9	25.71
กิจการส่วนตัว	8	22.86
พนักงานมหาวิทยาลัย	1	2.86
แม่บ้าน	1	2.86
นักศึกษา	1	2.86
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	42.86
ปริญญาตรี	15	42.86
สูงกว่าปริญญาตรี	5	14.28
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,00 บาท	8	22.86
ระหว่าง 10,000-15,000 บาท	10	28.57
มากกว่า 15,000 บาท	17	48.57

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง / พนักงานเอกชน จำนวน 15 คน ร้อยละ 42.86 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน ซึ่งเท่ากับผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 42.86 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 17 คน ร้อยละ 48.57

ตาราง 4.3 ผู้ปกครองจำแนกตามผู้เตรียมอาหารและจำนวนมื้ออาหาร (N = 35)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้เตรียมอาหารให้เด็ก		
มารดา	25	71.42
ยาย	5	14.28
บิดา	3	8.57
ย่า	2	5.71
จำนวนมื้ออาหารของผู้ปกครอง / วัน		
รับประทานครบ 3 มื้อ	29	82.86
ไม่รับประทานมื้อเช้า	6	17.14

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้ปกครองที่เตรียมอาหารให้เด็กส่วนใหญ่เป็นมารดา จำนวน 25 คน ร้อยละ 71.42 และผู้ปกครอง จำนวน 29 คน ร้อยละ 82.86 ที่รับประทานอาหารเช้า

1.2 ความรู้ทางโภชนาการ

ตาราง 4.4 ผู้ปกครองจำแนกตามความรู้ทางโภชนาการเรื่อง อาหาร (N = 35)

ข้อความ	ตอบถูก		แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	
1. ใน 1 วัน เด็กควรรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่	34	97.14	ดีมาก
2. อาหาร หมายถึง ของแข็ง หรือของเหลวที่กิน หรือดื่म เข้าสู่ร่างกายก่อให้เกิดพลังงานและ ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ	30	85.71	ดีมาก
3. อาหารหลักหมู่ที่ 2 ได้แก่ เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่วต่าง ๆ	22	62.86	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ทางโภชนาการอยู่ในระดับ ดีมาก เรื่อง ใน 1 วัน เด็กควรรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ จำนวน 34 คน อาหาร หมายถึง ของแข็งหรือของเหลว ที่กิน หรือดื่ม เข้าสู่ร่างกายก่อให้เกิดพลังงาน และซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ จำนวน 30 คน ร้อยละ 97.14 และ 85.71 ตามลำดับ

ตาราง 4.5 ผู้ปกครองจำแนกตามความรู้ทางโภชนาการ เรื่อง อาหารสำหรับเด็ก (N = 35)

ข้อความ	ตอบถูก		แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	
1. เด็กควรดื่มนมทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 แก้ว	34	97.14	ดีมาก
2. ผลไม้ต่างๆ ให้วิตามินและเกลือแร่	34	97.14	ดีมาก
3. ปลาทะเลมีสารอาหารช่วยบำรุงสมอง	33	94.29	ดีมาก
4. เด็กควรรับประทานไข่วันละ 1 ฟอง	32	91.43	ดีมาก
5. พืชผักต่างๆ ให้วิตามิน และเกลือแร่ แก่ร่างกาย	31	88.57	ดีมาก
6. น้ำมันจากพืชและสัตว์ให้พลังงานแก่ร่างกาย	31	88.57	ดีมาก
7. ใน 1 วัน เด็กควรได้รับแคลเซียม 800 มิลลิกรัม	30	85.71	ดีมาก
8. ไข่แดงมีโคเลสเตอรอลมาก	29	82.86	ดี
9. ใน 1 วัน เด็กควรรับประทานเนื้อสัตว์ 2-4 ช้อนโต๊ะ	28	80.00	ดี
10. เด็กควรรับประทานข้าวสุก วันละ 2-3 ถ้วยตวง	24	68.57	ปานกลาง
11. เด็กควรรับประทานไขมัน วันละ 1-2 ช้อนโต๊ะ	23	65.71	ปานกลาง
จากอาหารประเภทผักหรือทอด			

จากตาราง 4.5 พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ทางโภชนาการอยู่ในระดับดีมาก เรื่อง เด็กควรดื่มนมทุกวันอย่างน้อย วันละ 2 แก้ว จำนวน 34 คน ซึ่งเท่ากับ รู้ว่าผลไม้ต่างๆ ให้วิตามิน และเกลือแร่ ปลาทะเลมีสารอาหารช่วยบำรุงสมอง จำนวน 33 คน และเด็กควรรับประทานไข่วันละ 1 ฟอง จำนวน 32 คน ร้อยละ 97.14, 94.29 และ 91.43 ตามลำดับ

ตาราง 4.6 ผู้ปกครองจำแนกตามความรู้ทางโภชนาการเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับวัย (N = 35)

ข้อความ	ตอบถูก		แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	
1. อาหารจากเนื้อปลาเป็นโปรตีนที่เหมาะสมสำหรับเด็ก	35	100	ดีมาก
2. กลัวย่น้ำว่าสุกเหมาะสำหรับเด็กให้เด็กรับประทาน	34	97.14	ดีมาก
3. บะหมี่สำเร็จรูปมีสารอาหารไม่ครบถ้วน	33	94.29	ดีมาก
4. ข้าวขัดขาวไม่เหมาะสำหรับเด็กเท่ากับข้าวกล้อง	32	91.43	ดีมาก
5. พิซซ่าเป็นอาหารไม่เหมาะสำหรับเด็ก	31	88.57	ดีมาก
6. เด็กไม่ควรรับประทานลูกอมเพราะทำให้ฟันผุ	28	80.00	ดี

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ทางโภชนาการเรื่องอาหารที่เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับดีมาก คือ อาหารจากเนื้อปลาเป็นโปรตีนที่เหมาะสมสำหรับเด็ก กลัวย่น้ำว่าสุกเหมาะสำหรับเด็กให้เด็กรับประทาน บะหมี่สำเร็จรูปมีสารอาหารไม่ครบถ้วน และข้าวขัดขาวไม่เหมาะสำหรับเด็กเท่ากับข้าวกล้อง โดยมีคะแนนร้อยละ 100, 97.14, 94.29 และ 91.43 ตามลำดับ

2. ภาวะโภชนาการของเด็ก

ตาราง 4.7 น้ำหนักต่อส่วนสูงของเด็กชายและเด็กหญิง

ลำดับที่	เด็กชาย		ภาวะโภชนาการ	เด็กหญิง		ภาวะโภชนาการ
	ความสูง (เซนติเมตร)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)		ความสูง (เซนติเมตร)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)	
1.	102	17	ปกติ	101.5	18.5	ปกติ
2.	96.5	13.5	ปกติ	109.5	18	ปกติ
3.	112	26	เกินเกณฑ์	105	19	ปกติ
4.	112	20	ปกติ	113	24	ปกติ
5.	102	15	ปกติ	101	14.5	ปกติ
6.	110	19	ปกติ	106	16	ปกติ
7.	102	15	ปกติ	97	15	ปกติ
8.	103.5	16	ปกติ	108.5	21	ปกติ
9.	105	17	ปกติ	109.5	25	เกินเกณฑ์
10.	99	13	ต่ำกว่าเกณฑ์	111.5	22	ปกติ
11.	110	26.5	เกินเกณฑ์	107.5	17	ปกติ
12.	112	17	ปกติ	115	17.5	ปกติ
13.	118	20	ปกติ	113.5	22	ปกติ
14.	120.5	24	ปกติ	104.5	20	ปกติ
15.	115.5	24	ปกติ	108	22	ปกติ
16.	120	26	ปกติ	107	19	ปกติ
17.	105.5	14	ต่ำกว่าเกณฑ์	113	21.5	ปกติ
18.	-	-	-	120.5	20	ปกติ

ตาราง 4.8 ภาวะโภชนาการจำแนกตามเพศโดยใช้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ (N = 35)

ภาวะโภชนาการ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	2	11.76	-	-	2	5.71
น้ำหนักตามเกณฑ์	13	76.47	17	94.44	30	85.71
น้ำหนักเกินเกณฑ์	2	11.76	1	5.56	3	8.58
รวม	17	100	18	100	35	100

จากตาราง 4.8 พบว่าโดยรวมเด็กส่วนใหญ่มีน้ำหนักตามเกณฑ์จำนวน 30 คน ร้อยละ 85.71 น้ำหนักเกินเกณฑ์จำนวน 3 คน ร้อยละ 8.58 และน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์จำนวน 2 คน ร้อยละ 5.71 เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า เด็กที่มีน้ำหนักตามเกณฑ์เป็นเพศชายจำนวน 13 คน และเพศหญิงจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 76.47 และ 94.44 ตามลำดับ ส่วนน้ำหนักเกินเกณฑ์นั้น เป็นเพศชาย 2 คน และเพศหญิง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และ 5.56 ตามลำดับ และเด็กที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เป็นเพศชาย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 แต่ไม่พบในเพศหญิง

ตาราง 4.9 ผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา ความรู้ทางโภชนาการและภาวะโภชนาการของเด็กชาย

คู่มือของ ผู้ปกครอง และเด็ก	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง			ความรู้ทางโภชนาการ ของผู้ปกครอง (ร้อยละ)	ภาวะโภชนาการ ของเด็ก
	ต่ำกว่า ป. ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป. ตรี		
1	✓			75	ปกติ
2	✓			85	ปกติ
3	✓			90	ปกติ
4	✓			90	ปกติ
5		✓		85	ปกติ
6		✓		85	ปกติ
7		✓		90	ปกติ
8		✓		95	ปกติ
9		✓		95	ปกติ
10		✓		95	ปกติ
11			✓	75	ปกติ
12			✓	95	ปกติ
13			✓	95	ปกติ
14		✓		100	ต่ำกว่าเกณฑ์
15		✓		85	เกินเกณฑ์
16		✓		95	เกินเกณฑ์
17			✓	95	ต่ำกว่าเกณฑ์

จากตาราง 4.9 พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 4 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการร้อยละ 75, 85 และ 90 ตามลำดับ ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการร้อยละ 85 จำนวน 2 คน ร้อยละ 90 จำนวน 1 คน และร้อยละ 95 จำนวน 3 คน นอกจากนี้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 75 จำนวน 1 คน และร้อยละ 95 จำนวน 2 คน ซึ่งพบว่าเด็กชายทั้งหมดจำนวน 13 คน มีภาวะโภชนาการปกติ

สำหรับผู้ปกครองของเด็กชายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 85 และ 95 ตามลำดับ แต่เด็กมีภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์ ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน ซึ่งมีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 100 และ 95 แต่เด็กมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์

ตาราง 4.10 ผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา ความรู้ทางโภชนาการและภาวะทางโภชนาการของเด็กหญิง

คู่มือของผู้ปกครองและเด็ก	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		ความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครอง (ร้อยละ)	ภาวะโภชนาการของเด็ก	
	ต่ำกว่า ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี			
1	✓		70	ปกติ	
2	✓		75	ปกติ	
3	✓		75	ปกติ	
4	✓		85	ปกติ	
5	✓		90	ปกติ	
6	✓		90	ปกติ	
7	✓		90	ปกติ	
8	✓		90	ปกติ	
9	✓		90	ปกติ	
10	✓		95	ปกติ	
11		✓	80	ปกติ	
12		✓	90	ปกติ	
13		✓	95	ปกติ	
14		✓	95	ปกติ	
15		✓	95	ปกติ	
16		✓	95	ปกติ	
17			✓	75	ปกติ
18	✓			75	เกินเกณฑ์

จากตาราง 4.10 พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 70 จำนวน 1 คน ร้อยละ 75 จำนวน 2 คน ร้อยละ 85 จำนวน 1 คน ร้อยละ 90 จำนวน 5 คน และร้อยละ 95 จำนวน 1 คน ซึ่งเด็กหญิงมีภาวะโภชนาการปกติ เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 80 จำนวน 1 คน ร้อยละ 90 จำนวน 1 คน และร้อยละ 95 จำนวน 4 คน และผู้ปกครอง 1 คน ซึ่งมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการ ร้อยละ 75

ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน มีคะแนนความรู้ทางโภชนาการร้อยละ 75 ซึ่งเด็กหญิงมีภาวะโภชนาการเกินเกณฑ์

ตาราง 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กโดยรวม

ระดับความรู้ ของผู้ปกครอง	ภาวะโภชนาการของเด็ก					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	2	5.71	19	54.29	1	2.86
ดี	-	-	10	28.57	2	5.71
ปานกลาง	-	-	1	2.86	-	-
น้อย	-	-	-	-	-	-
รวม	2	5.71	30	85.72	3	8.57

$$C = 0.26$$

จากตาราง 4.11 เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็ก โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คองดิงเจนซี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ตาราง 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กชาย

ระดับความรู้ ของผู้ปกครอง	ภาวะโภชนาการของเด็กชาย					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	2	11.76	11	64.71	2	11.76
ดี	-	-	2	11.76	-	-
ปานกลาง	-	-	-	-	-	-
น้อย	-	-	-	-	-	-
รวม	2	11.76	13	76.47	2	11.76
C = 0.20						

จากตาราง 4.12 พบว่า เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครอง และภาวะโภชนาการของเด็กชายโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คองดิงเจนซี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กชายมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ตาราง 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กหญิง

ระดับความรู้ ของผู้ปกครอง	ภาวะโภชนาการของเด็กหญิง					
	ต่ำ		ปกติ		เกิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	-	-	11	61.11	-	-
ดี	-	-	5	27.77	1	5.56
ปานกลาง	-	-	1	5.56	-	-
น้อย	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	17	94.44	1	5.56

C = 0.27

จากตาราง 4.13 เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กหญิง โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คองดิงเจนซี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางโภชนาการของผู้ปกครองและภาวะโภชนาการของเด็กหญิงมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ